

ԶԱՊԱՏՈՒՄ

ԻՃՆԵՄԻՏԷ

Պրանտանըն րէսմիյէ եանի Տէվէթ զա-
վէթաւորն լինաթօրու սէֆէրի հագգընտա
եազարդը թափախաթ օրուպ պոլստան եվլէ
քի 9 նօմբօ զապէթամըզըն պաքիսի տիր :

« Դայրի պու հալ (տէյօր Սօֆէօ) կէրէք
Տէվէթի լինէնին խաթիբալինէ՝ վէ կէրէք
քեաֆէնի խաթիբալինէն էմինիթինէ մուսաֆըր-
օլամաուրը իշիւն՝ թէհամալու օրուսմազա
վարտը :

« Իմաի Պրանտա վէ ինկիլթէրա Բուսիա
սէվէթինին Գարէ տէնիլտէքի գուվլէթինին
էքօրիթմէսի վէ պու տէնիլտէքի ծիւլէյէ մախ-
սուս օլամաուրը թէքիթ իթաիբէրի հալտէ,
հուգուգըրըն տէրէճէսինի թէճապուզ էյ-
լէմիշ օլմալար, էկէրէ պոլստա միւսալիհա
եա զապալ իլէ նայիլ օլամալար իսէ, միւսա-
լիհա պիր ալ միւստէթէք օլամազ, վէ զապ-
զատան պիր հաւաթաթ սօղմալարազ, վէ պու-
տահի մալիւմ օլաքի՝ Բուսիա սէվէթինին
Գարէ տէնիլտէքի գուվլէթինին թէնիլ օլ-
մաուրը եա իշպու տէնիլտէքի ծիւլէյէ մախսուս
օլմաուրը թէքիթ իթմէքիթ ինկիլթէրանըն վէ
Պրանտանըն ինթէրէսօլարընտան պաշգա լու-
սարիանըն տաիսի ինթէրէսօսու իլէ մուսաֆըր-
տըր, իւնքի թուլա չայը հէմ թիճարէթէ
հէմ մուհարէպէյէ մախսուս րումազ օլմալէ,
լուստիանըն Գարէ տէնիլտէքի վէ լինաթօրույա
չըգմաւորն էն գօլայ եօլու տուր :

« Պու թէքիթէ նիսպէթէն պաշգա պիր
պէհանի կէսթէրիսօլար, օ իսէ պիլիմ ինաի-
միլտէ մուհիմ տէյիլ տիր, եանի Տիվէթ զար
պիլիյէ շու վէյէ իլէ ճէվապ վէրիսօլար :

« Սիլ Բուսիա սէվէթինէ շէյլէ պիր
մաւտէ թէքիթ իտիօլտուզ քի՝ օնու անձազ
Սէվաթթօր զապթ օրուստուզը հալտէ վէրէ
պիլիթ, օրաւր իսէ հալա Բուսիա աքէրի զապ-
թէրտա տըր :

« Իլթէ պիլիմտէ օնա օլան ճէվապըրը :

« Դալապտէ քէսպ օրուստան մահալի սուլհ
տա հրպ կայէմէք Սիլթէթէրին հագգը տըր,
սահիլ պիր Սէվաթթօրու զապթ իթմէսիթ,
լաքին պու էյաման շիմոքի հալին իգթիզա-
սընա կէօրէ զայրի Սէվաթթօրու Բուսիա-
յա նէ ֆայտէսի վար, զայրի տօնանմայա մախ-
սուս գալա տէյիլ տիր : Վիրա տօնանմայա լի-
մանըն ալ զնա պաթըրըրմալէ՝ եա պու կէ-
չիլմէզ սէթին արգասընա կիլլէնմէզէ զապալ
տէն ուղաւոր օլտու, Գարէ տէնիլ մուհարէ-
պէ մէյտանը օլտու, անը քի պիլ քէսպ էյլէ-
տիթ, եախօտ անը պիլէ Բուսիա պրազար տէ-
յէպիլիթիզ, զայրի Բուսիա պարազը կէօրիւ-
նէմէզ, պիլիմ վէ ինկիլթէրանըն վէ սէվէթի
լինէնին կէմիլէրի հէր թարաֆընա իշէյօր-
լար, Գարէ տէնիլտէքի հիւքիւմաւարը Սէվաթ-
թօրուստան Սթանպուլ նազլ օրուստու :

« Գիմաիթ (տէյօր Սօֆէօ) պու էմանէթի
կէրի վէրմէյէ պիլիլ զօրաւտան, եօղաւ պիլլէ
պուհալ տահա էյի տէյիլիլ, Գարէ տէնիլ
զապթ իթաիլիլիլ շէյլէ պրազ՝ Սէվաթթօ-
րու տաիսի մուհասէրէ էյլէտիթ, Գամիէյէ
վէ Պալազալայէ երլէշտիթ, իօմէր վաշա
կէօրէվէտէ սըլան եօլարը թէրթիպ իտէյօր :
Հօճա պէյին տօնանմայարըրմալտան հէր սաաթ
գօրգուսու վար, Բուսիա նէ եապապիլիթ,
Գարէ տէնիլտէքի վէ Պալազա տէնիլտէքի ու-
մուրի թիճարէթինի պիլթիւն մուհասէրէ ի
տէն գուվլէթինիլ նուֆուսու քէսէրլէնմէք-
սիլ վէ սիլ ու իթաւր խարապ օլմազարը չօգ
վազըթ սապր իտէպիլէճէքմի :

« Իմաի Բուսիա տօնանմայարըն Գարէ տէ-
նիլտէ թագլիլ օրուսմայարը եա Գարէ տէնի-
լին պի թարաֆ եանի հէր սէվէթին հարալի-
յէ կէմիլին Գարէ տէնիլտէքի մէն իթմէքիլի
Բուսիա տէն մալուպ իթմէք, շիմոքի հալ-
տէ գըրը իլէ զապթ իթաիլիլիլիլտէն, վէ
մուհաֆալարը իտուսուսու րէյիմիլէ հալտէ
օլան մաւտէթրտէն աղարը, զիրա Բուսիա պիր

տահա Գարէ տէնիլտէքի կէլմէմէսի զըմնտա ա-
սըլ թէքիթ օրուստան նէ տիր, է ինկիլթ, է
Պրանտալ, վէ է Օսմանլը կէմիսի Գարէ տէ-
նիլ զապթ իթմէյէ գապիթիլիլ, վէ Գարէ
տէնիլտէքի զապիթիլիլ Սէվաթթօրուստան իտ-
թանպուլ նազլ իթմէյէ՝ ֆագաթ պուլսար
միւգթիթիթիլ :

« Պուլար պէյլէ օլտուզու հալտէ Բու-
սիա սէվէթի լինաթօրուստա օլան իլէրիլմէ-
սինի վէլա չօգ վազըթ զապալ իթմէ տահի
զայրի գազանմալ, ֆագաթ տիւնեանըն ու
մուրի մաւալաթըրըն հագգը օլտուզը գա-
տար գարըրմայա սէլայէթի օլապիլիթ, վէ էյէր
եինէ շանը շէօհրէթ սէվիլիլիլ գալգըրըսէ
պիլթիւն Տիվէթը եինէ պիլլէշէպիլիլիլ :
էմմա հիշ պիր Տէվէթ պուլսու թահիթի էյ-
լէմէյէ իսթէմէզ, իշթօքա շիմաթի մալուպ
իթաիլիլիլ պուլստան շէրան վէ գանօնան
մալուպ իտիօր, էկէր րազը օլտուսա տիւն-
եանըն րահաթըրը թէմին օլտու, էկէր թէա-
նուլթուզ իտիպ միւլիլիլ կէլիլիլ զապալ-
նըն արգասը քէսիլմէյէճէք տիր :

« Հիմաի սիլ պուլարը եալգալ տուրու-
իլէն Սիլթէթէրին Տրուէն տը իտի վէ լօրա
ճօն իրէլ Տէվէթիլիլ թարաֆընտան րէս-
մէն հալըր պուլսուսուզըրը հալտէ՝ մուրա-
ֆապր օլտույօր, պէլաշմիլ պուլարըն էնձալ-
նը կէօրէթմէլի, վէ էյէրէլ ինկիլթէրա վէ
Պրանտանըն օնօրուստա մուսաֆըր օլտու իսէ՝
միւսալիհալ կէօրէթմէլի, վէ էյէրէլ Տիվէթ
զարպիլիլ պիլլէթսէ վէ կէրի տէօնմէմէք
շարթ իլէ նիլթ իթաիլիլիլ մուրաւորն իճ-
րաւր իշիւն իճապ իտէր իսէ՝ զալալիլ կէ-
թմէլի :

« Էր նէ հալ իսէ Սիլթէթէրին մէճիլիլտէն
շիմաիլտէն իտիլլէն նէթիլթէ ալապիլիլիլ ին-
կիլթէրա վէ Պրանտա լուստիլիլ պիլլէթ-
սէ շուրուլթէ միւլաթիլիլ իթաիլիլ, վէ
լուստիլիլիլ փօլթիլիլտըն սէրպէթալ պրազ
տըրալիլ արա պուլմայա հէր տիւրլէպիլ իլէ
զարթ իսէ՝ հալ պուլիլ մէտէթիլիլ տէվ-
լէթէր փէք ալա պիլլէթէրի էյէրէլ լուստիլիլ
սէվէթի պէյլէ ֆարիլիլ զիմմէթէ չալըրալ
էյէրէլ էնձալիլտա արա պուլմալըրա միւլ-
թէտիլ օլմալ իսէ՝ միւլթէրլէթ զայրի Տի-
վէթ զարպիլիլ իլէ պիլլէթսէ մէյտանը մուհա-
րէպէյէ էնձէք : Վէ Տիվէթ զարպիլիլ ինկ-
տիլիլ 2 թարիլիլ թէրթիլ իթաիլիլիլ մու-
սահիլտէ միւլթէպիլիլ մալուպալըրը լու-
սարիանըն թէնիլ կէօրիլիլ տէրէճէտէ գա-
րարալարըրմալլէ, պէրապիլլէրիլ պիր ալիմ
վէ ֆէտաթէրա մէտէթէրա ալարըրա : Իմաի
իլթիլիլ օլան միւսալիլիլ, եա շիմալէ կէրու-
իլթիլիլ իտէճէք մուհարէպէ մէլքիւր մու-
սահիլտէնալիլ իմալայան Տիվէթիլիլ պօրճու-
տուր, պուլսարըն ինթէրէսօլարըն ումուրի
էմինիլթի վէ պիր պիլլէրիլ թահիլա իթ-
աիլիլիլ պիլլէթսէ միւլաթիլիլ մէճալուր
իթաիլիլ միսիլլու՝ պիլլէթսէ զալալ իթմէյէտէ
մէճալուր իտէճէք տիր :

« Իմաի ինկիլթէրա վէ Պրանտա պիր թա-
րաֆտան օրուպ տուրուլթէն՝ օ պիր թարաֆ-
տան միւլաթիլիլ իթմէյէ րազը օլտուզը-
րընա զուրուլթիլթէնպիլիլիլ, պուլսարը
պէյլէ իթմէքէ հալիլ վէ սուլ թապիլալը
օլտուզըրըն իպրազ իտիլ, գուվլէթէրիլ
տահիլ արթըրտըրա :

« Իշ պու թափալիլիլիլ պիլթիլիլտէն
էվլէլ պիրգալ ճէվալ տահա սէյլէլիլ, պիր
թարաֆտան զալալ օլուպ տուրուլթէն օ պիր
թարաֆտան տահիլ ումուրի Տէվէթ էլիլիլ
միւլաթիլիլ իտիլ տուրուլթէն, զալալ-
նըն կիլիլիլ վէ աքէրին հարէքեաթը զըմն-
աւ սէօզ սէյլէլիլ էմալարը պիր ճէսարէթ
տիր, պէյլէ պիր սըրաւա վաթանըրա տօ-
ղուլու սէյլէլիլ զայիլիլիլ էօնիլտէ
իլիլիլտէ թէլիլիլ տիր, էմմա հագգ իլէ
գուվլէթ սօղուլու սէյլէլիլ եարալ իթ-
տիլիլ հալտէ իշիլտէնիլ տահիլ ճէսարէթ պու-
լուլար :

« Սիլթէր թիլթիլիլ նամ զապէթալիլ
եալարընպէթէ՝ հալմէթու Պրանտա իմ-
քէրաթօրուլիլ Նարօլտէն հալթիլթէրիլիլ
Գըրըմա սէթի իթմէսի ալգը թահիլ օլուս-
մուշ, վէ պու սէֆէրտէն տուր օլմալ իշիւն
պիլթիլ ումուրի Տէվէթ սահիլիլ զալթար-
տէն էյիլալթիլիլ, կէլէն գըշ մէվիլիլ
տէն չօգ զիլիլ կէօրիլ պու տէֆա Բարիս-
տէ ալըլալ սէրիլիլ չօգ ֆայալ իլմուս
իտէն թարթիլ մուլարիլիլ իմքէրաթօրու
Պրանտալ իլգազ ալալար օլմալ իլթիլիլ
օլան թէլիլիլ իշիլ րահաթալարըրա :

Վէ պուլարտան պաշգա պիլթիլ էյա-
վէ էլիլիլ միւլարիլ թարաֆարընտան կէլէն
թահիլաթարըն մէալիլ կէօրէ՝ միւլարիլիլ
իմքէրաթօրու Գըրըմա սէթի իթմէ խապ-
իլ էթիլիլ (իլմուլէր էլիլիլ) իլմուս վիլ-
միլ, վէ իճըրա միւլթէթիլ տէլիլիլ իսէտէ՝
իլթիլիլ քի պալը միւլթիլիլ հարէքէթէրէ
ճէսարէթ յալէր, անլէրին քի նէթիլիլ
պէլալէ ֆէալը կէթիլիլ, վէ ճէմիլիլտէն
զիլալ միւլարիլիլ իմքէրաթօրու Գըրըմա
կիլթիլիլ իսթիլիլ իտէն սաարը տօլթը
Բէրիլիլ իլիլ, վէ սալը սէպէպսէ պու օլու
յօր քի գալալալը իտէճէք զալթար հալէ
թէրթիլ զընամալըրա :

« Սալը լուստիլիլիլ Պրանտալ
էյիլ օլուպ էլ հալէն Բարիստէ խարիլիլ
տայիլիլտէ փօլթիլիլ միւլարըրա իտէն
Ս. թարաֆիլ Սթանպուլ էլիլիլ թայիլ
պուլսուլմուշ : Վէ Սթանպուլալ պուլսուլ
Պրանտա մալալալիլիլ Ս. Պէնտէթիլ
լիլթիլիլ թիլիլիլ էլիլիլ թայիլ
պուլսուլմուշ : Վէ հալէն թիլիլտէքի էլիլ
Ս. Պուլ Բարիստէ Պրանտա խարիլիլ տայ-
րէսիլտէ փօլթիլիլ միւլարըրա լուստա թայիլ
պուլսուլմուշ :

« Հալմէթու Բուսիա սէվէթի ալըրի
20 թարթիլ Բուսիա իմքէրաթօրու իլիլիլ
լիլթարաթիլիլ մէվուսի կիլիլ օլմալիլ
պիլթիլ թարաֆը թէալիլալթիլ վէ Պէր-
լիլտէքի Բուսիա էլիլիլիլ վէ Բուսիա սէվէթ-
իլիլտէն նիլան տըր օլան զալթարը թէքիթ
իտէքէ պէյիլիլ զիլալիլ վէրմիլ :

Իլթէ Բուսիա սէվէթի կէրէք վարթա
իլէ կէրէք ալթարէ Բուսիա թարաֆարը
օլտուլուսու կէօրէթիլիլ տուր օլտուլը
էօգ տուր :

« Պիր լուստիլիլ զապէթալիլ խապէր
վէրալիլիլ կէօրէ՝ լուստիլիլ միւսալիլիլ
թիլթալալ իթմէսիլտէն միւրաւ Տիվէթ
զարպիլիլ իսթիլիլ իթմէք իսթէյօր քի Բու-
սիանըն Գարէ տէնիլտէքի գուվլէթի ճէսիլիլ
սիլիլ թալիլ զըմնտա օլան իլիլիլ շար-
թէն շէրիլիլ վալ կէլէլիլ :

« Իլթօքա զապէթալարըն պահիլ Պալ-
թիլ թարաֆարընտան ալարըրա խապէր-
իլ կէօրէ՝ պահիլիլ նալարէթիլ վէ Պիլիլիլ
տա գալալիլ իլէ թապէալարը թալիլիլ ումու-
րուլու յըմ Տուքս Գօնթալիլիլ իլիլիլ
ալարտան պէրու հէր իլ եօլուստա իլիլիլ-
մէքտէ իմիլ, վէ պու տէֆա մուլարիլիլ
Տուքա Գօնթալիլ պուլսուլ էյէրիլ
հէր պիր էմր իթաիլիլ արղուլիլիլ իլլէ
իլթա իտէպիլիլ, օ էյալէթիլ էվէրիլ տու-
իլ գըշալարա վէ թապէալարա թէպիլ օ-
լուստալըրա :

« Բուսիանըն եէնիլ աքէր թալալալ թահ-
իլալարը եէվիլիլ Բէթթօրալ կէլմէքտէ
իմիլ, վէ չօգ էպիլ զապիլալար իշալիլիլ
սէպէպիլիլ թագալալ օլմուլար իլէն շիմաիլ
եինէ իրղմէթէրէ թայիլ զմուլար : Վէ իգ-
թիլալ իտէն զապիլալար եէթիլիլտէն
միլիլիլ միւլարիլիլտէն զապիլթէր թայիլ
օլմայա պալալըրա :

« Պու տէֆա Պիլիլիլտա հիւքիլմէթի
Բուսիա սէվէթիլիլ իլիլիլ զապիլալար պալը
զուհուլալ մէսարիլիլ իլիլ նիլիլ շէ-
հիլիլ քանգօստուստան 2,750,000 ֆրանկ էս-
տիլնալալըրա :

